

Om:nord

Trenger din bedrift penger til bærekraftsarbeid?

08:30-10:00 / 13. august / Smørøyet

 Ranaregionen
Næringsforening

SpareBank
HELGELAND

Om:nord

- Velkommen og informasjon om:nord
- Forskningsrådet / Bjørn Gjellan Nielsen
- Innovasjon Norge / Elin Rønning
- ENOVA / Roar Hugnes
- Kommunalt næringsfond Rana kommune / Andrine Lund Skjellhaug
- KPH / Gøran Brede Busch
- Sparebank 1 Helgeland / Tor Magne Aanonli
- Tilskuddsordninger fra Nordland Fylkeskommune (presenteres av næringsforeningen)

Om:nord

Arena for grønn
omstilling i nord

Næringslivet i Nord-Norge har samlet seg bak en felles, grønn satsing!

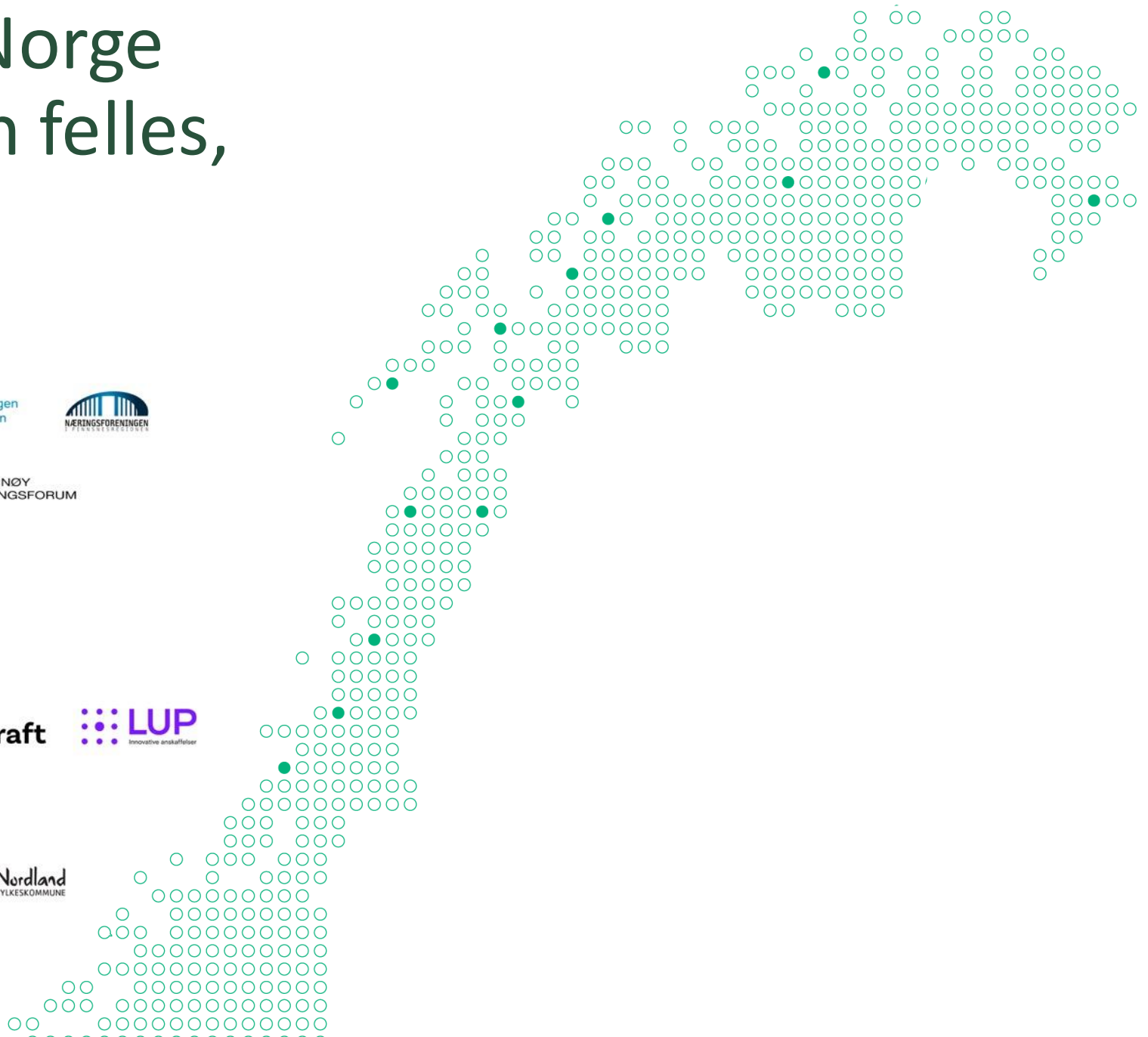
Næringsforeninger

Partnere

Finansører

Møteserie bærekraft

12. aug / Trenger din bedrift penger til bærekraftsarbeid?

Kompetanse- program

I kompetanseprogrammet i Om:nord får du verktøyene du trenger for å prioritere, implementere og iverksette bærekraft i din bedrift.

Dette danner grunnlaget for å gi din bedrift mer konkurransekraft og ruste den for fremtiden.

Global Compact
Network Norway

Om:nord

Påmeldingen er åpen! Første bedrift til mølla!

- **5. september / Workshop 1** / dobbel vesentlighetsanalyse / Mo i Rana (tre timer) / *arrangeres dagen i forveien i Mosjøen*
- **19. september / Workshop 2 og workshop 3** / dobbel vesentlighetsanalyse / Sette mål for bærekraft og lage handlingsplan (heldag) / *arrangeres dagen i forveien i Mosjøen*
- **TBC / Workshop 4** / Standarder for bærekraftsrapportering og god bærekraftskommunikasjon /

Global Compact
Network Norway

Om:nord

Om:nord

Er du klar for å styrke din bedrifts
bærekraftstrategi?

Bli med på Om:nord`s kompetanseprogram i regi av UN Global Compact!

MOSJØEN 4. SEPTEMBER

MO I RANA 5. SEPTEMBER

Påmelding:

United Nations
Global Compact

Aktuelle ordninger i Forskningsrådet

Bærekraftseminar i Mosjøen og Mo i Rana, 13. august

Bjørn G. Nielsen
Regionansvarlig i Nordland og Finnmark
95702780 / bgn@rcn.no

Vår rolle er å gjøre den beste
forskningen og innovasjonen mulig

Forskningsrådet arbeider for et samfunn der
forskning blir skapt, brukt, utfordret, verdsatt og
delt gjennom effektive og helhetlige virkemidler
for forskning og forskningsdrevet innovasjon.

Vi sørger for at de beste forsknings- og
innovasjonsprosjektene blir finansiert.

Hvem kan søke om finansiering?

Forskningsorganisasjoner, næringsliv og offentlig sektor kan søke om prosjektmidler fra Forskningsrådet. Privatpersoner kan ikke søke.

→ Offentlig sektor

Kommuner, fylkeskommuner og virksomheter i offentlig sektor kan søke finansiering fra oss for å bygge kunnskap og få frem forskningsbasert innovasjon i offentlig sektor.

→ Næringsliv

Både små og mellomstore bedrifter (SMB) og store bedrifter med planer om å utvikle et nytt eller forbedret produkt, tjeneste eller produksjonsprosess kan søke om midler fra Forskningsrådet.

→ Forskningsorganisasjoner

Forskningsorganisasjoner er vår mest sentrale målgruppe og kan søke om finansiering innenfor alle temaer og fagfelt.

Våre ordninger for næringslivet

SkatteFUNN

Alle norske bedrifter som jobber med forskning og utvikling (FoU) kan søke om skattefradrag. Se om ditt FoU-prosjekt oppfyller kravene i skatteloven.

Innovasjonsprosjekt i næringslivet (IPN)

Bruker din bedrift industriell forskning eller eksperimentell utvikling som vil føre til nye eller forbedrede produkter, prosesser eller tjenester? Da kan IPN være for deg.

I tillegg har vi flere mindre finansieringsordninger som retter seg mot næringslivet.

- Nærings-ph.d. - doktorgradsprosjekt i bedrift
- Demonstrasjonsprosjekt i næringslivet
- Kommersialiseringsprosjekt
- Kompetanse- og samarbeidsprosjekt
- Se alle ordningene for næringslivet

SkatteFUNN ordningen

Forskingsrådet

Prosjektbanken » Mitt nettsted »

Søk Meny

HJEM | SKATTEFUNN

SkatteFUNN

SkatteFUNN (Skattefradrag for Forskning og Utvikling i et Nyskapende Næringsliv) er en rettighetsbasert skattefradragsordning for norske bedrifter. Du kan søke om skattefradrag for 19 prosent av kostnadene til et forsknings- og utviklingsprosjekt. Ordningen administreres av Forskningsrådet, i samarbeid med Skatteetaten.

Se utlysningen

→ Hvem kan søke SkatteFUNN?

Før du søker må du sjekke at både bedriften og prosjektet faller innenfor ordningen.

→ Hvordan søker du SkatteFUNN?

Her kan du få tips til hvordan du planlegger prosjektet og utformer søknaden.

→ Hvordan vurderer vi søknadene?

Forskningsrådet vurderer og godkjenner søknadene om SkatteFUNN. Vi bruker skattelovens definisjon av FoU (forskning og utvikling).

Karakteristika og kriterier

- Skattepliktige virksomheter med norsk org. nummer
- For alle næringer og selskapsformer
- Prosjektet må tilfredsstillende 4 kriterier;
  - Målrettet og avgrenset
  - Nyhetsverdi i produkt, tjeneste eller prosess
  - Nyhetsverdi i kunnskap eller ferdigheter
  - Nytte for bedriftens kommersielle aktivitet
- Skattefradrag / utbetaling = 19 %
- Garantfrist 1. september
- Ingen konkurranse – rettighetsbasert virkemiddel
- Ikke krav til tema, prosjektstørrelse, samarbeid eller FoU kompetanse

Hva kjennetegner et Innovasjonsprosjekt?

- **Fornyelse:** Utvikle ny eller bedre tjeneste, produksjonsprosess, eller nytt eller bedre produkt
- **Kunnskap:** Innovasjonsarbeid med kritisk bidrag fra forskning og utvikling
- **Samarbeid:** Innovasjonsarbeid med flere partnere, der resultatene fra prosjektet deles mellom partnerne
- **Samfunnsbidrag:** Innovasjonsarbeidet gir også samfunnsmessige gevinster, og et tydelig bidrag til FNs bærekraftsmål
- **Risikoavlastning:** Forskningsrådet gir økonomisk risikoavlastning for virksomheter som investerer i forskningsbasert innovasjon

Innovasjonsprosjekt i næringslivet

Skal din bedrift utvikle nye produkter, tjenester eller løsninger for økt verdiskaping eller konkurransekraft? Forskning virker! Søk støtte til innovasjonsprosjekter i næringslivet.

Se utlysningen

Nyhetsbrev

Hvem kan søke?

Bedrifter som er registrert i det norske foretaksregisteret og som har økonomisk aktivitet i Norge, kan søke. Offentlige foretak som driver virksomhet av industriell eller forretningsmessig karakter, kan også stå som søker. Enkeltpersonforetak og forskningsorganisasjoner kan ikke søke.

Når kan søknaden sendes inn?

Fristen eller fristene kommer frem av de årlige utlysningene.

Aktuelle temaer

Hav - energi, transport og lavutslipp - petroleum - industri og tjenestenæringer - muliggjørende teknologier - landbasert mat, miljø og bioressurser.

Du finner kontaktpersoner for de ulike temaene i utlysningen!

Kontaktperson

Mads A. Skjelstad
Investering og tilskuddsforvaltning
mas@forskingsradet.no

Informasjon til deg som skal søke

- Ofte stilte spørsmål om Innovasjonsprosjekt i næringslivet
- Bærekraft og Innovasjonsprosjekt i næringslivet
- Veiledningstjenester og verktøy for ditt prosjekt
- Ser du etter andre muligheter for næringsliv?

Bedrifter kan få skattefradrag til FoU-arbeid via SkatteFUNN

Du kan søke både Innovasjonsprosjekt i næringslivet og SkatteFUNN, men da må du sende søknad til Innovasjonsprosjekt i næringslivet for du søker SkatteFUNN-støtte.

[Les mer om SkatteFUNN og hvordan du kan søke om skattefradrag](#)

Søknader til innovasjonsprosjekt i næringslivet

Slik foregår panelmettet for søknader til innovasjonsprosjekter i næringslivet

Til deg med pågående prosjekter

- Prosjektrapportering
- Prosjektendringer
- Utbetalinger

Vurderingskriterier

Excellence

Originalitet – innovasjonshøyde,
nyhetsverdi ift SoA
Relevans og kvalitet på FoU
aktivitetene

Impact

Verdiskapingspotensial og
gevinstmuligheter
Eksterne effekter, inkl. bærekraft

Implementation

Prosjektledelse og prosjektteam
Plan for FoU prosjektet
Plan for utnyttelse av FoU
resultatene

Bærekraft og Innovasjonsprosjekter i næringslivet

- Innovasjonsprosjekter blir vurdert på i hvilken grad det vil bidra til å løse bærekraftsutfordringer
- Prosjektet må også bidra til å nå relevante delmål under FNs bærekraftsmål, - uten at det har negative effekter på andre områder.
- Søknaden blir ikke vurdert på antall delmål som prosjektet bidrar til å nå, men på hvor godt søknaden beskriver og sannsynliggjør at prosjektet vil bidra til ett eller flere av delmålene.
- Vi har utarbeidet en veiledning for å hjelpe søkere å knytte prosjektet til relevante delmål. Du finner [veilederen på norsk](#) og [på engelsk](#).

Bærekraft og Innovasjonsprosjekt i næringslivet

Skal bedriften din søke innovasjonsmidler fra Forskningsrådet blir dere også vurdert på i hvilken grad dere vil bidra til å løse bærekraftsutfordringene.

Bedrifter innoverer hver dag for å sikre konkurransekraft og vekst. Store og komplekse samfunnsutfordringer krever at næringslivet hele tiden må tenke nytt og ta en mer aktiv og synlig rolle og ansvar for å løse disse.

Næringslivet har en nøkkelrolle i arbeidet med å realisere at framtidens markeder med produkter, tjenester og produksjonsprosesser er bærekraftige slik det er målsatt gjennom de globale bærekraftsmålene. Det er i næringslivets interesse å opprettholde bærekraftige markeder og samfunn, og bedrifter må understøtte nasjonale og globale målsetninger for bærekraft. Det er en forventning fra kunder, leverandører og samarbeidspartnere - som Forskningsrådet.

Forskningsrådet er en pådriver og tilrettelegger

Vi legger til rette for at næringslivet bidrar til å løse samfunnsutfordringer samtidig som den enkelte bedrift sikrer egen vekst og økt konkurransekraft.

De 17 bærekraftsmålene er ambisiøse og er relevant for alle bransjer og sektorer. Vi forventer at bedrifter har bærekraft som et sentralt element når vi investerer forskningsmidler i næringslivet fordi bærekraft styrker langsiktig konkurransekraft og verdiskaping.

Vi har et langsiktig investeringsperspektiv og bygger kapasitet i både næringslivet og forskningsinstitusjonene. Vi mobiliserer og kobler aktører fra næringslivet og forskningsinstitusjonene og andre interessenter for å nå FNs bærekraftsmål, og vi sikrer måloppnåelse blant annet med råd og veiledning om bærekraftig innovasjon.

Vurdering av søknadene om Innovasjonsprosjekt i næringslivet

Forskningsrådet vurderer bedrifters bidrag til å løse bærekraftsutfordringene i større grad enn tidligere. Dette gjelder for eksempel i søknader om støtte til [Innovasjonsprosjekt i næringslivet](#).

I vurderingskriteriet "[Virkinger og effekter](#)", vil Innovasjonsprosjekter i næringslivet bli vurdert med hensyn til hvilken grad de bidrar til å møte FNs bærekraftsmål. I praksis betyr det at dere i søknaden beskriver hvordan prosjektet bidrar til å nå relevante delmål under FNs bærekraftsmål, uten at det har negative effekter på andre områder.

Forskningsrådets eksterne fagpersoner vil så vurdere i hvilken grad dette er godt beskrevet og sannsynliggjort. I vurdering av søknaden (i fagfellevurderinger og relevansvurderinger) vil vi vektlegge prinsippet om at prosjektet skal

Last ned veiledning

- Veiledning til FNs bærekraftsmål
- Guide to the Sustainable Development Goals (engelsk versjon)

Har du spørsmål?

Ta kontakt om Innovasjonsprosjekt i næringslivet

ip-n@forskningsradet.no

Les om Innovasjonsprosjekt i næringslivet

Mer om forskningsmidler til næringsliv

Verktøy og veiledning for FoU-prosjektet ditt

Forskingsrådet har verktøy og kan gi råd til bedrifter som ønsker å komme i gang med sitt forsknings- og innovasjonsprosjekt.

Verktøyet prosjektkanvas

Bruk gjerne verktøyet Prosjektkanvas for å få oversikt over prosjektet ditt før du eventuelt kontakter en av våre fagrådgivere.

→ [Les om Prosjektkanvas](#)

Søknadsguide til SkatteFUNN

Guiden løser dere gjennom planlegging, søknadsprosess og hva som kreves etter en godkjenning i SkatteFUNN.

→ [Les på SkatteFUNN.no](#)

Syv tips til et vellykket arbeid med søknaden

Å skrive en søknad til Forskningsrådet kan være tidkrevende, derfor er det viktig ikke å snuble på målstreken. Her er syv tips til hvordan du kan komme vel i mål.

→ [Se de syv tipsene](#)

Se opptak fra søkerwebinarer for bedrifter i 2022

- 11. januar: Bærekraft som tildelingskriterie
- 20. januar: Praktisk gjennomgang av søkeprosessen for Innovasjonsprosjekt i næringslivet 2022
- 24. januar: Petroleum
- 25. januar: Maritim sektor

Forskningsmidler til næringslivet

Bruk forskning som konkurransekraft. Jobber dere i en bedrift med planer om å utvikle et nytt eller forbedret produkt, tjeneste eller produksjonsprosess? Da har vi ordninger for dere.

Våre ordninger for næringslivet

SkatteFUNN
Alle norske bedrifter som jobber med forskning og utvikling (FoU) kan søke om skattefradrag. Se om ditt FoU-prosjekt oppfyller kravene i skatteloven.

Innovasjonsprosjekt i næringslivet (IPN)
Bruker din bedrift industriell forskning eller eksperimentell utvikling som vil føre til nye eller forbedrede produkter, prosesser eller tjenester? Da kan IPN være for deg.

I tillegg har vi flere mindre finansieringsordninger som retter seg mot næringslivet.

- [Nærings-ph.d. - doktorgradsprosjekt i bedrift](#)
- [Demonstrasjonsprosjekt i næringslivet](#)
- [Kommerisieringsprosjekt](#)
- [Kompetanse- og samarbeidsprosjekt](#)
- [Se alle ordningene for næringslivet](#)

La oss holde kontakten

Få tilpasset informasjon om våre ordninger for næringslivet rett i innboksen.

→ [Meld deg på nyhetsbrev](#)

→ Verktøy og veiledning

Vi har nyttige verktøyer, webinarer og informasjonsmater samt relevante rådgivere som hjelper dere med å komme i gang med et forsknings- og innovasjonsprosjekt.

→ Store muligheter i Horisont Europa

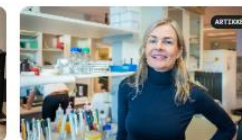
Norske bedrifter kan søke midler og delta i verdens største forsknings- og innovasjonsprogram, med 95,5 milliarder euro i pottene. Vi hjelper deg i gang.

Lær av andre som har fått støtte

→ [Se flere prosjekter](#)

4. JAN. 2024
Bærekraftige og miljøvennlige aluminiumprodukter - resultatet av 30 års

22. JUN. 2023
Proof of concept-midler til norsk forskning på blodkretsløp

19. JAN. 2023
Pilot-E bidrar til et nytt mulig industrieventyr for Norge

Idékraft verden trenger

Relevante virkemidler for
bærekraftsprosjekter -

Veien til bærekraftig vekst

Mo i Rana/Mosjøen

13. august

Elin Rønning

Innovasjon Norge

Innovasjon Norge er staten og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet

Hva kan vi hjelpe med?

Vi hjelper med **rådgiving, kompetanseheving** og **nettverksbygging** samt **finansiering** gjennom tilskudd og lån.

- Bistå med innovasjonsprosesser
- Utforske forretningsmuligheter
- Gjennomføre markedsavklaring
- Bidra til bærekraftig utvikling(workshop i bærekraft og bærekraftig forretningsmodellering)
- Muliggjøre finansiering

Tips: Hva er egentlig behovet? Rådgivning eller finansiering

Våre tjenester

■ Rådgivning ■ Tilskudd ■ Lån ■ Kompetanseprogrammer

Vekst- og Gründersenteret; gratis telefonnummer: 22 00 25 00

Workshop nettverk

Markedsinnsikt

Finansieringsveiledning

Fra idé til marked

Innovasjon

EU

Partnersøk

Eksportteknisk

Internasjonalisering

IPR

Nettverk og etablering

Strategisk posisjonering

Oppstart 1

Oppstart 2

Oppstart 3

SkatteFUNN

STUD-ENT

Miljøteknologiordningen

Innovasjonskontrakt

Oppstartslån

Lavrisikolån

Innovasjonslån (og lån til vekst og internasjonalisering)

Vekstgarantilån

Grønt vekstlån

Fundraising for startups

FRAM

EU- Horisont Europa

Oppstartsmentor

Skaleringsmentor

Internasjonaliseringsmentor

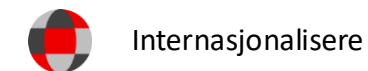
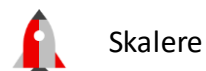
Global Gateways

Salgsakselerator

Teknologiakselerator

Globale akseleratorer

Heldigitale tjenester som kompetansesenteret, etablerertips, internasjonal markedsinfo, IPR

Hva ser Innovasjon Norge etter?

Tips: tenk igjennom hva prosjektet din virksomhet utvikler treffer av disse 7 punktene. Og hva treffer best? Hva treffer mindre bra?

Innovasjonshøyde

Markedsaksept

Verdiskaping i Norge

Bærekraft

Gjennomføringsevne

Vekstpotensial

Utløsende effekt

Hvordan kan Innovasjon Norge bidra – et eksempel.

Hele fasen: Sparring/rådgivning

- **Forprosjekt.** Kan finansieres med Bioøkonomiprogrammet eller Regionalt tilskudd, men da må det være FOU i hovedprosjekt.
  - Workshop: Bærekraftig forretningsmodellering/flourishing business canvas
  - Workshop: Kundeinnsikt og konkurranseevne
- **Hovedprosjekt:** Kan finansieres av Miljøteknologiordningen
  - Workshop: Skalering
  - Workshop: Internasjonalisering
- **Investeringer** i bygg, kar, prosessutstyr kan finansieres med Grønt investeringstilskudd (gitt at bedriften ligger i en distriktskommune) eller Grønt Vekstlån (gitt tilstrekkelige klimaeffekter) evt. lavrisikolån.

Eksempler i Nordland

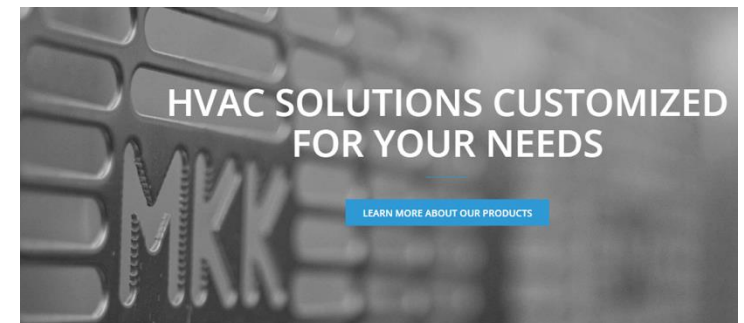
- **Sømna Biogass AS**
- Grønt vekstlån 60 MNOK
- Grønt investeringstilskudd 25 MNOK
- Regionalt tilskudd 15 MNOK
- Rådgivning

- **Brakøya - regenerativt reiseliv**
- Risikolån 4 MNOK
- Investeringstilskudd 1,5 MNOK
- Rådgivning

- **Mosjøen Kulde og Klima AS**
- Miljøteknologi 1,8 MNOK
- Rådgivning

«Den økonomiske støtten har hatt stor betydning, men det som virkelig har vært uvurderlig er å ha Innovasjon Norge som rådgiver og støttespiller. Uten dem hadde det vært nærmest umulig å komme dit vi er i dag»

Hans Petter Kleppen, forskningsdirektør i ACD Pharma

Tips

- 60 kurs totalt
- Starte bedrift (8)
- Forretningsutvikling (9)
- Markedsføring (2)
- Miljø og bærekraft (10)
- Finansiering (4)

From idea to market

A digital course in English for aspiring entrepreneurs, covering customer driven...

Gratis 40 minutes

Slik bygger du ditt profesjonelle nettverk

Å ha et godt nettverk er en verdifull ressurs, det åpner for...

Gratis 1-2 timer

Innføring i oppstart av egen bedrift

Dette kurset er et oppslagsverk for deg som kanskje vil etablere en...

Gratis 1-2 timer

Slik forbereder du din pitch til investorer

Dette mini-kurset forbereder deg og gir en metode for å presentere dine...

Gratis 30 minutter

Kurs i memoreringsteknikk

I dette kurset lærer du om en memoreringsteknikk som kalles mnemonikk...

Gratis 30 minutter

Pitch-kurs: Slik overtaler du folk til å investere i din ide

Hvordan overtale folk til å investere i ideen din, ved hjelp av...

Gratis 45 minutter

Markedsføring - hvordan skaffe kunder og få en fordel i markedet

Hver oppstartsbedrift trenger en komparativ fordel for å skaffe og beholde kunder...

Gratis 30 minutter

Kundene avgjør om du har en god forretningsidé

Enten om du vil etablere deg i et lokalt marked eller satse...

Gratis 35 minutter

Takk for meg!

elin.ronning@innovasjon norge.no

Telefon: 99387499

Kort introduksjon Enova

Enova SF

- Statsforetak i Trondheim
- Eies av Klima- og miljødepartementet

- 120 ansatte

Vi støtter morgendagens energi og klimateknologi

- Forvalter klima og energifondet gjennom avtale med KLD
- Verktøy for raskere omstilling til lavutslippssamfunnet
- Rettet mot senfase teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon
- Sikre faktiske endringer i markedet
- For alle sektorer

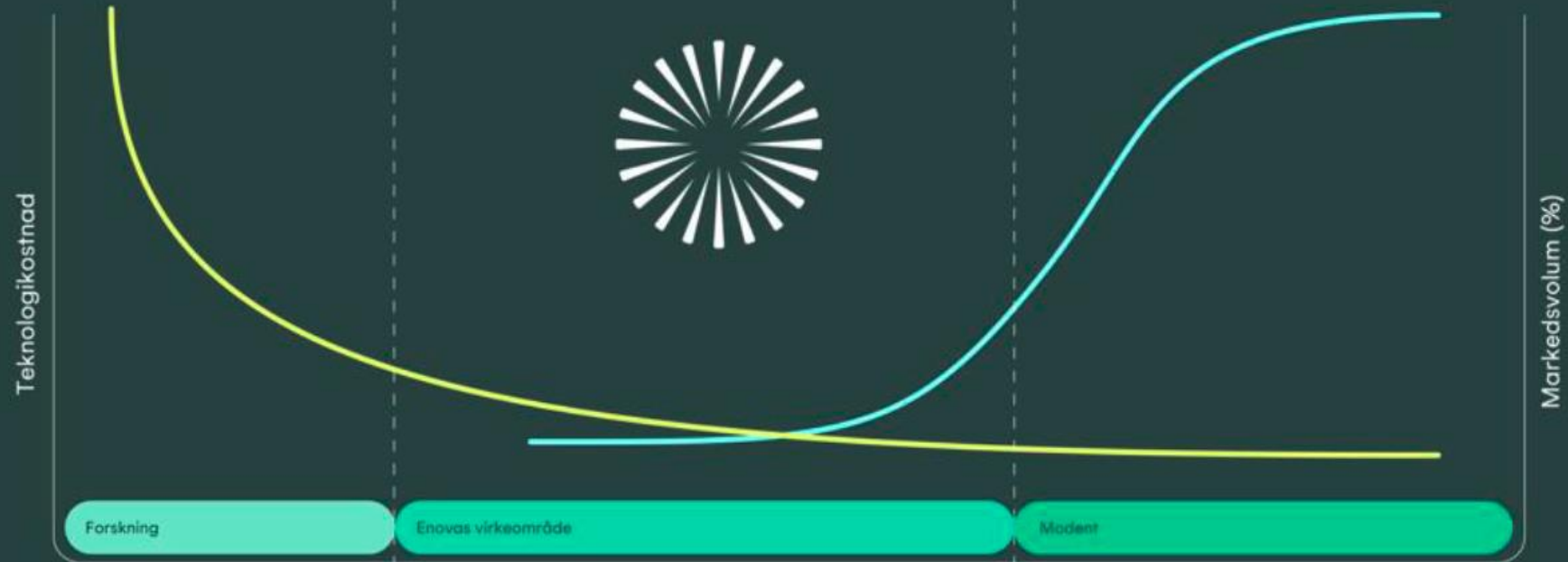
Helhetlig virkemiddelbruk

Teknologiutvikling

Forskning
og utvikling

Markedsutvikling

Lover
Reguleringer
Skatter og avgifter

37 virkemidler

392
ktonn CO2
Utslippsresultat

6300

Enkeltprosjekt i offentlig og
privat sektor

35400

Tiltak for norske
forbrukere

4714 MNOK
Innovasjons-
resultat

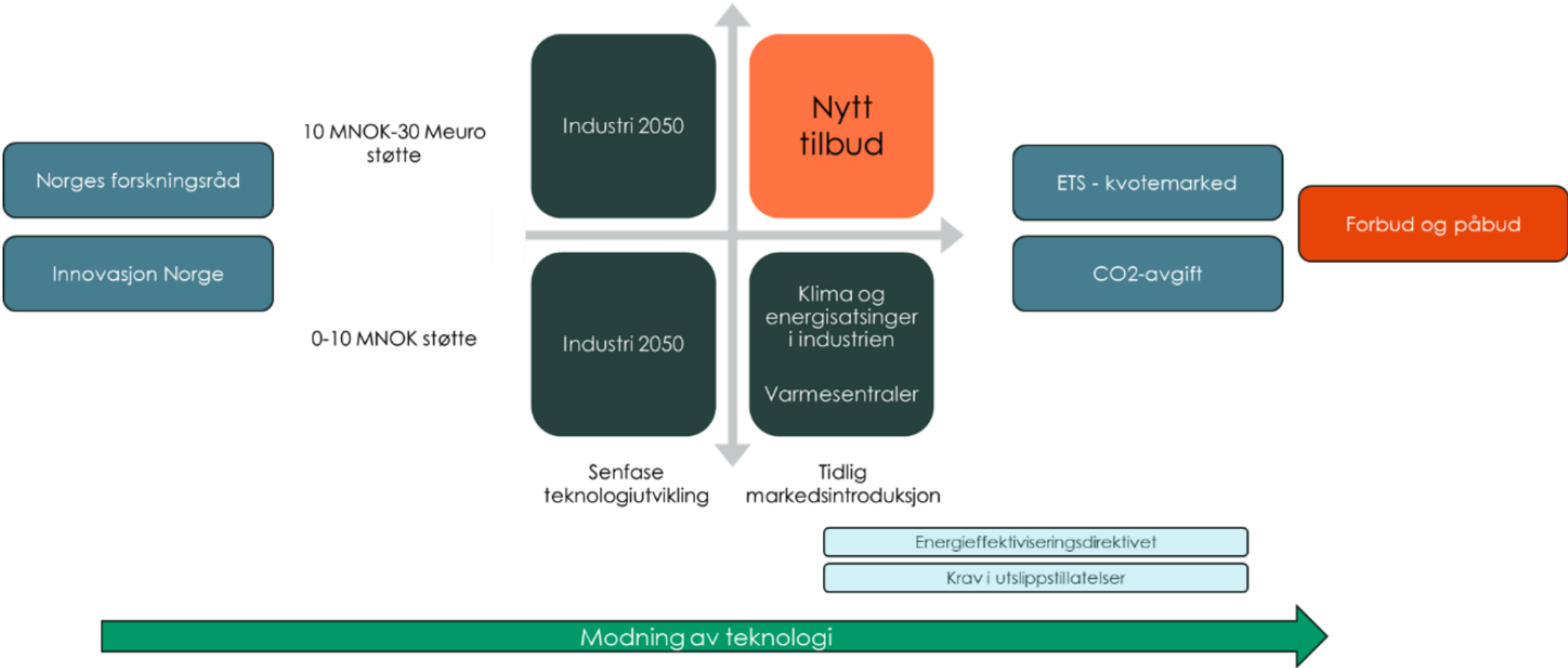

6,3 mrd
kroner tildelt

Enova har en fyldig portefølje af tilbud til næringslivet

 Kølleflisplanten til varmeudtag og forsyning af varme 2022-23-2024	 Fjernvarme og fjernkøling 2022-23-2024	 Projektinvesteringstilskud for SUs investeringer 2022-23-2024	 Støtte til forbedring af energieffektivitet i erhverv 2022-23-2024	<p>Støt og mellemstore virksomheder</p>	 Breakthrough Energy 2022-23-2024	 Hydrogen til maritim transport 2022-23-2024	 Tung elektrisk køretøj 2022-23-2024	 EIOAT, Landbrugsrådgivning 2022-23-2024	 Mobile teknologier for elektriske anlægsmaskiner 2022-23-2024	 Røkturisme om stætte til ambulant turisme 2022-23-2024	 Løstørværktøjer til aldt 2022-23-2024
 Bæltforbedring for tung køretøj 2022-23-2024	 Elektrifisering af skibstransport 2022-23-2024	 Støtte til energiforbrug i virksomheder 2022-23-2024	 SUs investeringstilskud - Små projekter 2022-23-2024	 Forprojekt hydrogen til maritim transport 2022-23-2024	 Undervejsledning for tung køretøj 2022-23-2024	 Tæt samarbejde 2022-23-2024	 Varmeværker 2022-23-2024	 Industri 5.0 2022-23-2024	 Anerkendelse i forly 2022-23-2024	 Ny teknologier i bygge og anlægsmaskiner 2022-23-2024	 Hoved 5.0 2022-23-2024
 Stabilitet i energi prisen 2022-23-2024	 Horizon Europe 2022-23-2024	 Elevet og energiforbrug i industri 2022-23-2024	 Forprojekt maritim teknolog 2022-23-2024	 Nær deltagelse i SA projekter 2022-23-2024	 Elevet og energi 2022-23-2024	 Løst elektrisk værktøj 2022-23-2024	 Løst elektrisk værktøj i skibe 2022-23-2024	 Bilgas 2022-23-2024	 Forprojekt landbrug 2022-23-2024	 Elektronisk værktøj 2022-23-2024	 Elevet og energi 2022-23-2024
 Hydrogenforbrænding og fjernvarme 2022-23-2024	 Røkturisme om stætte til ambulant turisme 2022-23-2024	 Nær deltagelse i SA projekter 2022-23-2024	 Støtte til forbedring af energieffektivitet i erhverv og boligsektoren 2022-23-2024	<p>Støt virksomheder</p>	 SUs investeringstilskud - Store projekter 2022-23-2024	 Udførelse af projekter 2022-23-2024	 Forlyde for forly 5.0 2022-23-2024	 Hydrogen i forly 2022-23-2024	 Planlægning af landbrugsmaskiner 2022-23-2024	 Elektronisk værktøj 2022-23-2024	 Indstilling af landbrugsmaskiner 2022-23-2024
 Muligheder for ombruk og fjernvarme 2022-23-2024	 Teknologi for landbrugsmaskiner 2022-23-2024	 Elevet og energi 2022-23-2024	 Indstilling af landbrugsmaskiner 2022-23-2024	 Indstilling af landbrugsmaskiner 2022-23-2024	 Indstilling af landbrugsmaskiner 2022-23-2024	 Indstilling af landbrugsmaskiner 2022-23-2024	 Indstilling af landbrugsmaskiner 2022-23-2024	 Indstilling af landbrugsmaskiner 2022-23-2024	 Indstilling af landbrugsmaskiner 2022-23-2024	 Indstilling af landbrugsmaskiner 2022-23-2024	 Indstilling af landbrugsmaskiner 2022-23-2024

Enovas virkemiddelpakke mot industri

Klima- og energisatsinger i industrien

- 5 søknadsfrister i 2024 – den neste 30. september
  - Ulike tema til hver frist
  - Utredningsstøtte og investeringsstøtte
  - Tema som Spillvarmeutnyttelse og Utfasing av fossil energi går igjen
  - Tema kan komme til i løpet av året
1. Enkelt å søke
  2. Konkurransen om midlene – ca 200 MNOK i årsbudsjett
  3. Minimumskrav:
    - redusert energibruk og/eller gjenvunnet energi på 50.000 kWh, eller
    - produsert energi på minst 50.000 kWh per år, eller
    - reduserte klimagassutslipp tilsvarende minimum 15.000 kg CO₂-ekvivalenter per år
  4. Rask saksbehandlingstid – normalt en drøy måned før en får svar på om en får støtte

«Nye» varmesentraler

- Støtte til å investere i varmesentral. For bygninger, idrettsanlegg og industrielle formål. Skal bruke fornybare energikilder til oppvarming og/eller kjøling
  - Biokjel
  - Væske-til-vann varmepumpe
  - Luft-til-vann varmepumpe
  - Solfanger på bygningskropp
- Små og mellomstore varmesentraler = støtte under 3 MNOK
- Store varmesentraler = støtte over 3 MNOK

Varmesentralprogrammet

- Økt maksimal støtte fra 2 millioner kroner til inntil **9 millioner kroner** per prosjekt
- Økt støttesats per kW for alle teknologier
- Den maksimale støtten er avgrenset av to kriterier
  - Det beregnes kun støtte oppad begrenset til **3 MW** installert effekt
  - Samlet støtte er i tillegg oppad begrenset til **9 millioner** kroner per prosjekt.

Støttesatser – hva er nytt?

Forbedring av energitilstand yrkesbygg

- Tar utgangspunkt i dagens energimerke og beregning av denne
  - Tiltakene som skal gjennomføres må føre til minst 20 % redusert levert energi til bygget
  - Alle forbedringstiltak kan inngå, inkludert solenergi
  - Må dokumentere ny energiattest
  - Avkortet støtte ved lavere måloppnåelse
  - Maks støttesats 30 %, oppad begrenset til 10 MNOK
-
- Det gis også kartleggingsstøtte til yrkesbygg gjennom programmet «Energikartlegging i yrkesbygg»
  - Maks støttesats 50 %, oppad begrenset til 400 000 kr

Privatmarkedet - Enovatilskuddet

Energirådgivning
FÅ INNTIL 5.000 KRONER I STØTTE

**Pris- og effektstyrt
energilagringssystem for
boliger**
FÅ INNTIL 10.000 KRONER I STØTTE

Varmepumpebereder
FÅ INNTIL 5.000 KRONER I STØTTE

Vannbåren varme
FÅ INNTIL 10.000 KRONER I STØTTE

Smart varmtvannsbereider
FÅ INNTIL 4.000 KRONER I STØTTE

**Tiltaksbonus - Vannbårent
anlegg**
FÅ INNTIL 15.000 KRONER I BONUS-
STØTTE

Bio-ovn med vannkappe
FÅ INNTIL 10.000 KRONER I STØTTE

Biokjel
FÅ INNTIL 10.000 KRONER I STØTTE

Akkumulatortank
FÅ INNTIL 5.000 KRONER I STØTTE

Solcelleanlegg
FÅ INNTIL 32.500 KRONER I STØTTE

**Varmegjenvinning av
gråvann**
FÅ INNTIL 2.500 KRONER I STØTTE

**Oppgradering av
bygningsskroppen**
FÅ INNTIL 150.000 KRONER I STØTTE

Solfanger
FÅ INNTIL 10.000 KRONER I STØTTE

**Væske-til-vann-
varmepumpe**
FÅ INNTIL 10.000 KRONER I STØTTE

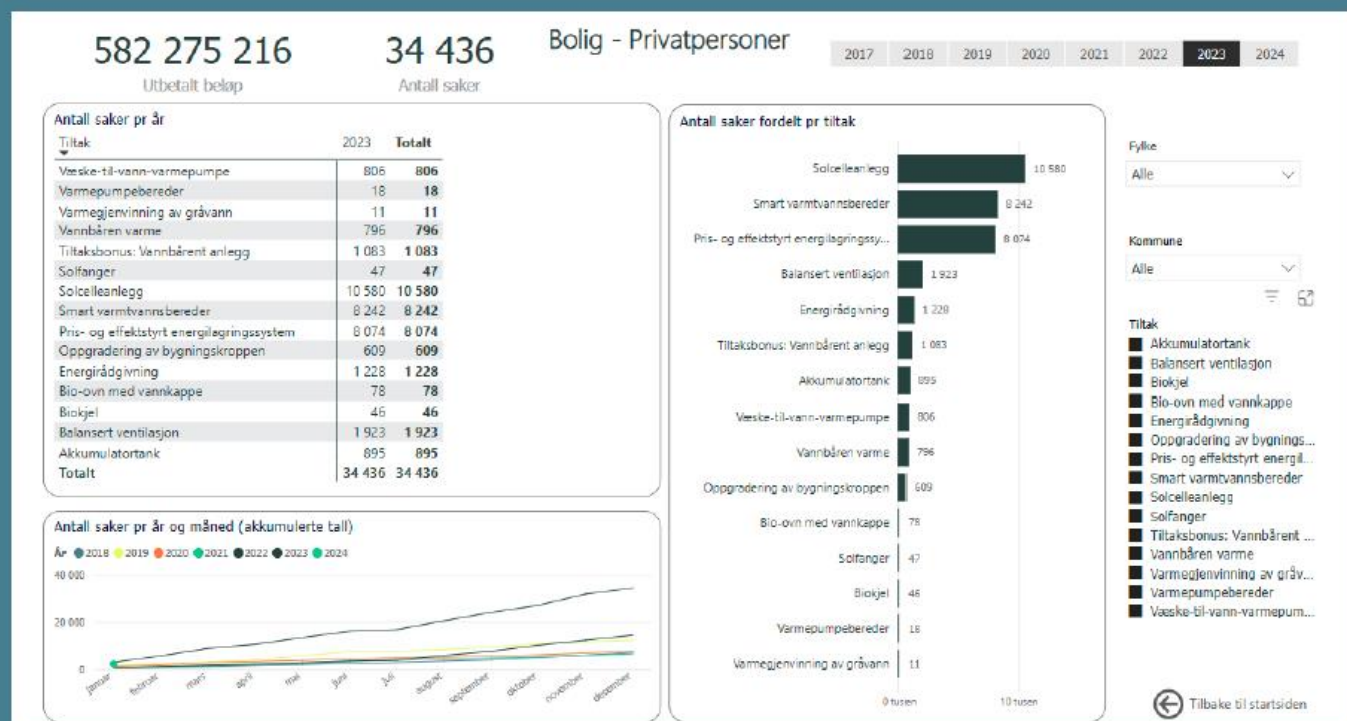

Balansert ventilasjon
FÅ INNTIL 5.000 KRONER I STØTTE

Enovatilskuddet 2023

Antall saker fordelt pr tiltak

En styrket satsing på energieffektivisering – i tillegg til det vi allerede har

Industri

Næringsbygg

Flerbolighus

Småhus

Kartleggingsstøtte

Investeringsstøtte - prosentvis forbedring av energibruken i bygg

Informasjon om energiledelse og energi- og driftstiltak på Enova Kunnskap

Regelmessige endringer Enovatilskuddet

Økt budsjett for Enovatilskuddet i 2024

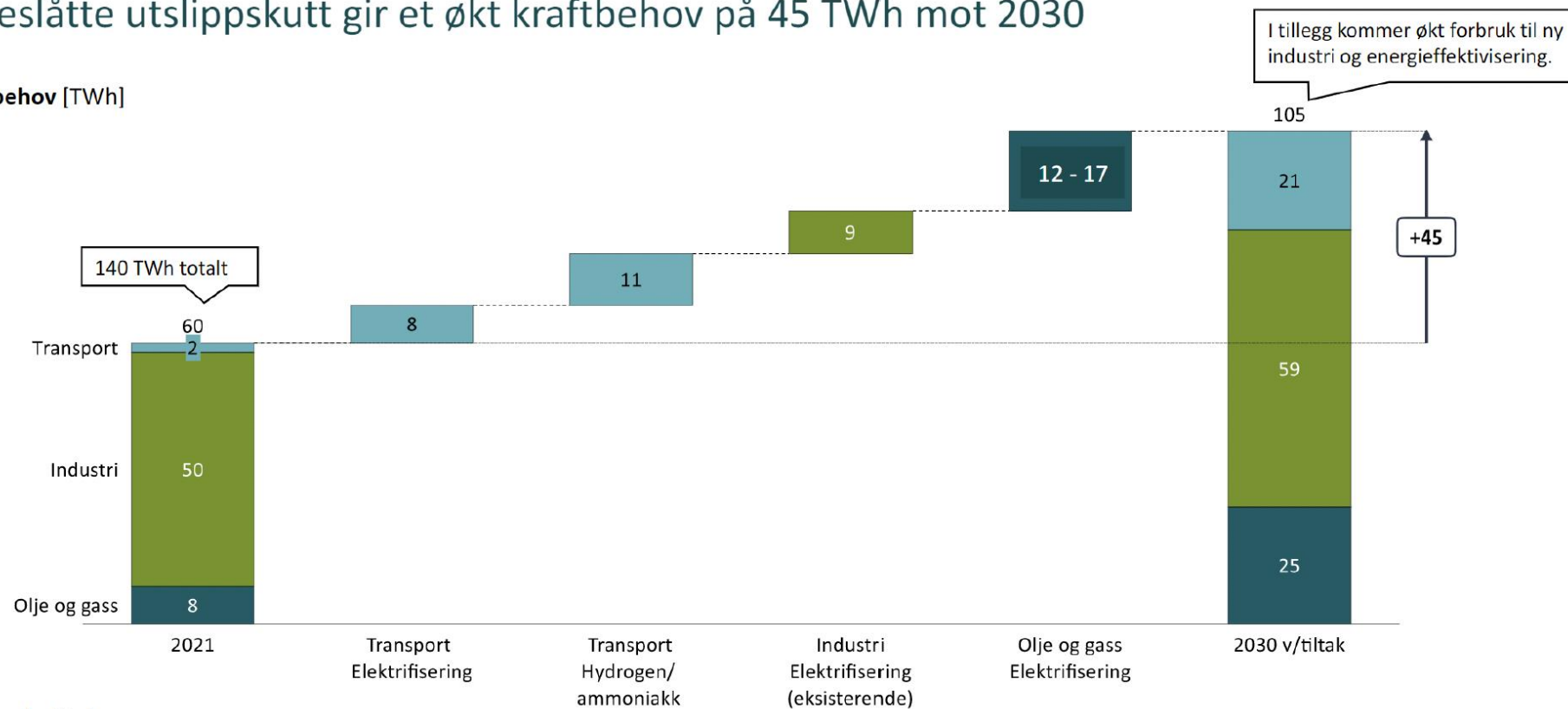
Informasjon om energiltak

Ny satsing for Energirådgivere

Økt etterspørsel

Foreslåtte utslippskutt gir et økt kraftbehov på 45 TWh mot 2030

Kraftbehov [TWh]

I tillegg kommer økt forbruk til ny industri og energieffektivisering.

+45

Utslippskutt gjennom elektrifisering
[Mt CO₂-ekvivalenter]
av identifiserte kutt totalt

8 av 10.4 Mt

2-3 av 5.5 Mt

4-5 av 5.3 Mt

Totalt 15-16 Mt av 24 Mt
identifisert utslippskutt
elektrifiseringstiltak

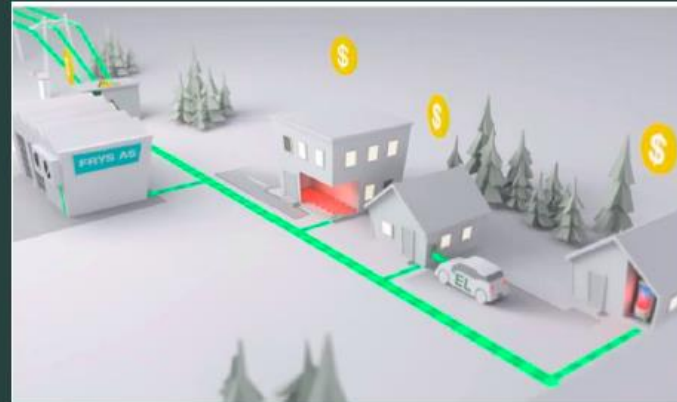
Kilde: SSB, NVE, Zero 2030

Fleksibilitet i energisystemet

2015

2017

2023

AMS – Smarte målere, smartere forbrukere

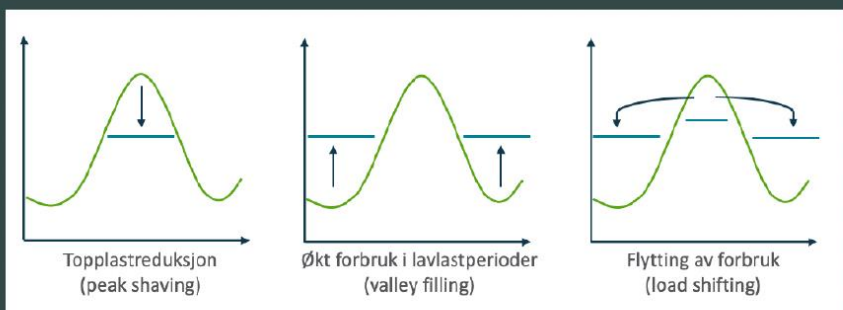
Storskala demonstrasjon av fremtidens energisystem

Fleksibilitet i energisystemet

Gitt utfordringene – hvilke løsninger ser vi det er behov for?

Utfordring:
Tilgang på kraft
og nett

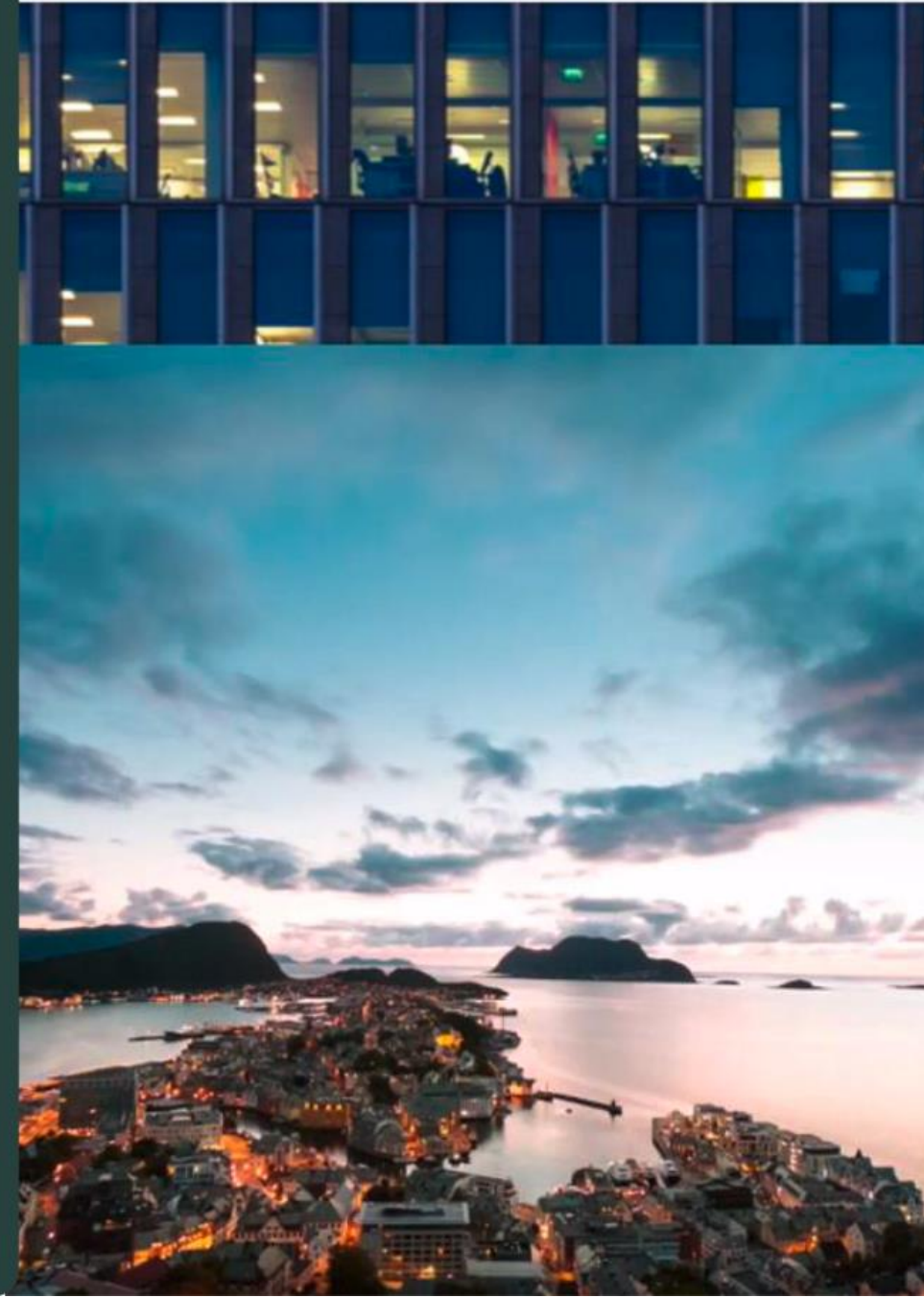
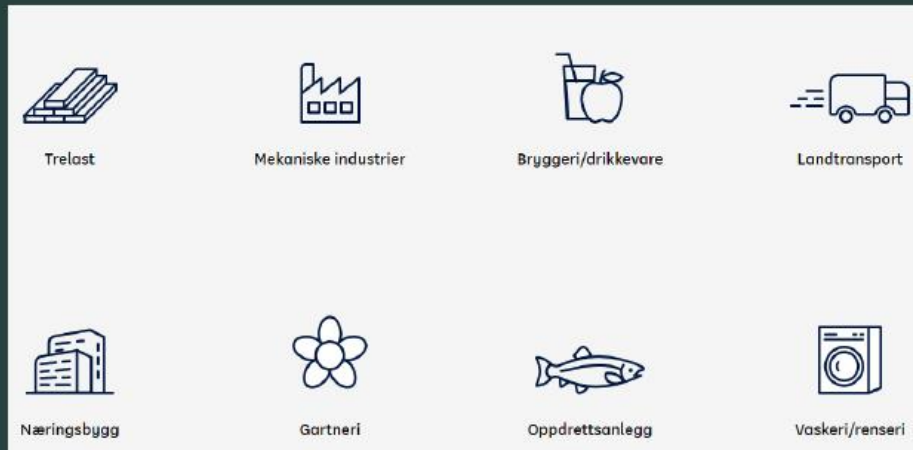

- Utvikling av teknologier/løsninger som optimaliserer effektuttak
  - Peak shaving/load shifting
  - Konvertering til termiske løsninger/andre energibærere enn el
  - Lagring og akkumulering
- Piloter som demonstrerer **handel med fleksibilitet**
  - Også utenfor RMEs regelverk
- Utnytte kapasiteten i bygg og bolig/stasjonær sektor
  - Byggsektoren bør kunne tilby kortsiktig kapasitet, samt omlegging fra el til termiske løsninger
- Energieffektive løsninger for elektrifisering av industri/næring som bidrar med fleksibilitet

Enova | Kunnskap

– God energiledelse lønner seg

- www.enova.no/kunnskap
- Tiltakslister for utvalgte bransjer/sektorer
- Minikurs:
  - “6 steg til god energiledelse”
  - “Kom igang med energikartlegging”

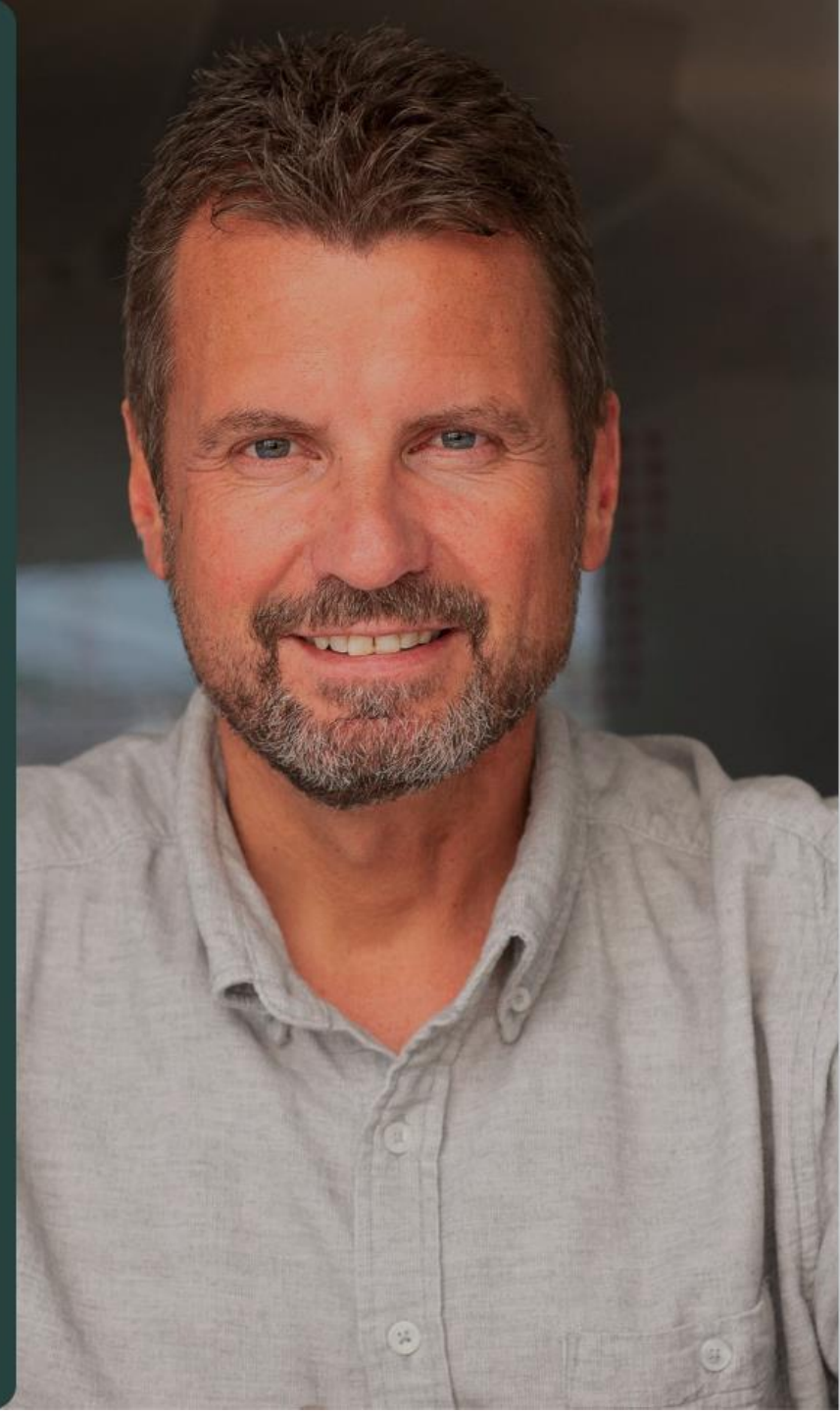
**Takk for
oppmerksomheten!**

Kontakt

Roar Hugnes

roar.hugnes@enova.no

+47 930 83 443

Om:nord

Minglepause

Ranaregionen
Næringsforening

SpareBank **1**
HELGELAND

Kommunalt næringsfond Rana kommune

Sparebank 1 Helgeland 13.august 2024

Andrine Skjellhaug, Økonomirådgiver Rana kommune

Om fondet

«Kraftfondet skal fortrinnsvis anvendes til næringsformål, som for eksempel bedriftsstøtte, tilrettelegging for næringsutvikling i regi av kommunen, stedsutvikling, ulike typer utviklingsarbeid med mer»

Om fondet

- Leverandør for næringsutviklingsarbeid: Rana Utvikling

Søknad → RU → Rana kommune → Kommunedirektør → Formannskap

Krav for innvilgelse av søknad

- Kun tilskudd
- Skal som hovedregel ikke overstige 50 % av totalt kapitalbehov
- Rana kommunes Temaplan næringsutvikling
- Prosjekt med strategisk potensial
- Tilskudd skal supplere, ikke erstatte, andre offentlige støtteordninger
- Dokumentasjon for tidligere bagatellmessig og offentlig støtte
- Minstebeløp for tilskudd: **30 000 NOK**

Hva kan man søke om?

«Strategiske prosjekter som bidrar til næringsutvikling i Rana»

- Bedriftsstøtte
- Tilrettelegging for næringsutvikling i regi av kommunen
- Stedsutvikling
- Andre typer utviklingsarbeid

Hvordan lykkes med søknaden?

Oppgi all nødvendig informasjon i søknaden

- Prosjektinformasjon
- Tidligere offentlig støtte
- Tilskudd det søkes om

Forankring i kommunens Temaplan næringsutvikling

- Bærekraftsmålene
- Hovedmål for de ulike strategiene
- Eks.: *Befolkningsvekst og økt bolyst i hele kommunen*

Send søknad i god tid innen fristene!

- Frist 1.omgang: 1.mars
- Frist 2.omgang: **1.september**

Nyttig informasjon

- [Vedtekter](#)
- [Søknadsskjema Regionalforvaltning.no](#)
- [Næringsfond Rana kommune](#)
- [Rana Utvikling](#)
- [Tamplan næringsutvikling Rana kommune](#)

Kontakt Rana Utvikling: Allan Berg

allan@ru.no

97 98 58 65

Kontakt Rana kommune: Andrine Skjellhaug

1-15691@rana.kommune.no

75 19 44 57

Kunnskapsparken Helgeland

-Samspill skaper vekst

KUNNSKAPSPARKEN HELGELAND

- Regionalt innovasjonsselskap
- Kontorer i Mo i Rana, Mosjøen og Brønnøysund.
- Jobber med alle bransjer for å styrke regionens vekstpotensial og innovasjonsmuskler.

-Samspill skaper vekst

20 år
Kunnskapsparken
Helgeland

KUNNSKAPSPARKEN HELGELAND

- Regionalt innovasjonsselskap
- Kontorer i Mo i Rana, Mosjøen og Brønnøysund.
- Jobber med alle bransjer for å styrke regionens vekstpotensial og innovasjonsmuskler.

-Samspill skaper vekst

20 år
Kunnskapsparken
Helgeland

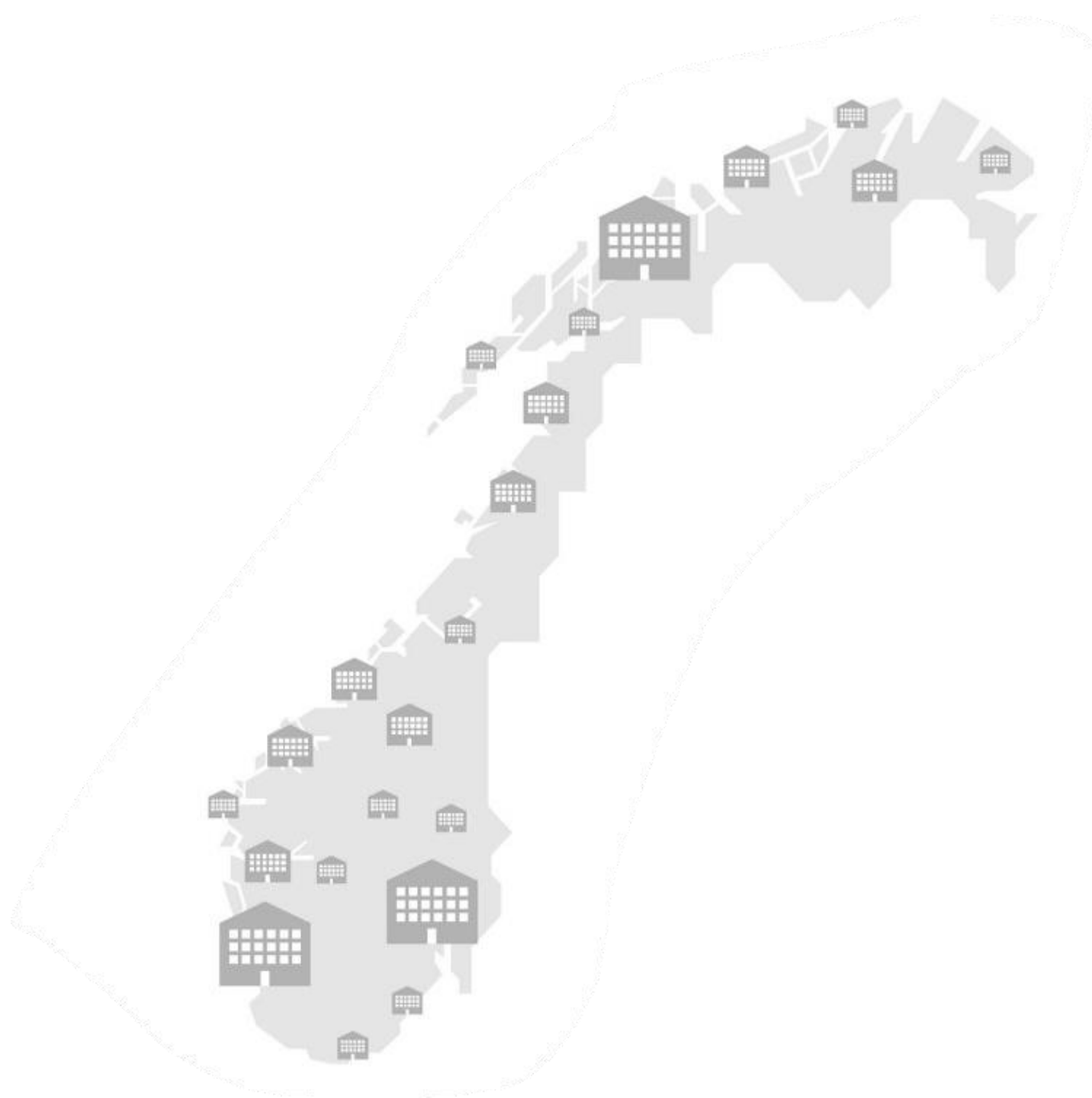

Kunnskapsparken
Helgeland

Samspill skaper vekst

Inkubatoren

-Vi hjelper deg fra idé til marked

siva

Hvem kan vi hjelpe?

GRÜNDERE

For deg som har en ide og ønsker å starte opp ny bedrift, og ønsker noen som hjelper deg med å gjøre ideen til virkelighet

ETABLERTE VIRKSOMHETER

For små og mellomstore bedrifter

Inkubatorbedrifter i alle bransjer

VI HJELPER DEG MED

RÅDGIVNING

Rådgivning og veiledning tilknyttet forretningsutvikling

NETTVERK

Vi kobler bedrifter til nettverk, fagmiljø, virkemiddelapparatet, privat finansiering, FoU og andre potensielle partnere.

KAPITAL

Vi bistår i prosessen med å innhente offentlige virkemidler og kobling mot privat kapital.

KONTOR- FASILITETER

Vi kan bistå med å skaffe felles kontorfasiliteter hos VEXT for gründere og etablerte bedrifter i regionen.

INKUBATORPROSESSEN PÅ 1-2-3

Idémøte

Høre om idéen

Snakke med gründeren

Veien videre

Preinkubasjon

Bli kjent fase

Planlegge

Koble

Inkubasjon

Etablering

Marked/skalering

Finansiering

UTGANGSPUNKT

Motivasjon:
Send søknad fordi du trenger
for å komme videre med ditt
prosjekt, ikke bare på grunn
av finansiering og tilgang til
midler.

The image features a dark teal background with three decorative circles: a large yellow circle in the top right, a smaller white circle to its right, and a large teal circle in the bottom left. The text "Samspill skaper vekst!" is centered in a bold, yellow, sans-serif font.

Samspill skaper vekst!

Drivkraft for bærekraftig vekst

Lokalbanken og grønn finansiering

Bærekraftig finansiering

EU's Taksonomi og handlingsplan for bærekraftig finans

- System som klassifiserer informasjon og definerer hva en bærekraftig aktivitet er.
- Disse kan deles inn i tre deler:
  - **Rapporteringskrav:** For foretak innenfor finans- og banksektoren, samt større foretak, er det **innført krav om rapportering** på hvilke deler av omsetningen som kommer fra bærekraftige aktiviteter.
  - **Nye regler:** Bærekraft er en del av regelverket for bank og finans. Disse sektorene må, i tillegg til kravene over, rapportere på andelen av produktene de tilbyr som tilfredsstillende kravene taksonomien setter. Dette **omfatter blant annet forvaltning og risikostyring** i forbindelse med bærekraftige investeringer.
  - **Klassifisering av bærekraft:** Som grunnlaget for tiltakene har EU innført et klassifiseringssystem for bærekraftige aktiviteter; EUs taksonomi.
- **99 %** av bankens utslipp kommer fra utlånsporteføljen

Redusere og førebyggje klimagassutslepp

Klimatilpassing

Berekraftig bruk og vern av vassressursar og marine ressursar

Omstilling til ein sirkulær økonomi, avfallsførebygging og attvinning

Førebygging og kontroll av forureining

Verne om og restaurere naturmangfald og økosystem

Corporate Sustainability Reporting Directive

Kommende lovkrav om bærekraftsrapportering

EU lanserte nytt bærekraftsdirektiv (CSRD) i 2023 som innføres trinnvis, og at rapportering om bærekraftsforhold skal tas inn i selskapenes årsberetning:

Åpenhetsloven:

Redegjørelse av aktsomhetsvurderinger for ansvarlig arbeidsforhold internt og i leverandørkjeden

Aktsomhetsvurdering etter CSRD:

Lovpålagte aktsomhetsvurderinger 500 ansatte og omsetning A € 150 mill. >250 ansatte og omsetning > € 40 mill.

Store foretak:

Antall årsverk >250
salgsinntekter > 550 MNOK
balanse >275 MNOK

2022

2024

2025

2026

Taksonomien:

Rapportering på grønne økonomiske aktiviteter for antall årsverk > 250 og salgsinntekter > 550 MNOK og balanse > 775 MNOK

Børsnoterte selskap, bank, forsikring og kredittforetak:

Antall årsverk >500 og salgsinntekter > 550 MNOK balanse > 275 MNOK

SMB:

Antall årsverk 10-250, salgsinntekter 10-550 MNOK Balanse 5-275 MNOK

«Bærekraftstoget har forlatt perrongen – viktig å komme seg på – det vil ikke stoppe!»

**Kan ikke tilby alle strøm: -
Bestillingene overstiger langt vår
kapasitet**

**Setter Rana på kartet med ny
teknologi for grønnere industri. -
Det er spennende å være en del
av et internasjonalt samarbeid**

**Alcoa investerer nesten en
milliard: - Det viser et
moderselskap som ser verdien i
Mosjøen**

**Første Miljøfyrtårn-
sertifiserte reiselivsbedrifter
på ytre Helgeland**

**Vil gjøre Helgeland til «verdens mest
bærekraftige havbruksregion»**

**Grønn drift er lønnsomt for
bergindustrien**

- Helgeland posisjonerer seg som en verdifull energiregion i Norge.

NÆRINGSLIV VEFSN ARBEIDSLIV

**Ny milepæl ble feiret med
snorklipping: - Dette er ganske
stort**

Grønn finansiering

- Produkter
  - Grønt bolig- og næringslån
  - Finansiering av el-biler og utstyr
  - Grønn landbrukskreditt
  - Grønne innskudd
- Investeringsformål som
  - Reduserer eller unngår klimagassutslipp
  - Reduserer energibehov eller elektrisk effektuttak
  - Øker fornybar energiproduksjon
  - Har annen positiv påvirkning på miljøet

Drivkraftkonferansen

I år 22. august – Mo i Rana

Hvordan skape bærekraftig vekst på Helgeland?

Det er spørsmålet vi stiller hvert år på Drivkraftkonferansen.

I år samles vi i Mo i Rana 22. august. Denne gangen belyser vi problemstillingen i et bærekraftsperspektiv.

Årets tema: Energisk

Det er ikke bare "energikonferanse", men også ha tema som handler om positiv og negativ energi i samfunnet og i enkeltpersonene.

Blant annet kommer Göran Persson med en samfunnsanalyse samt at næringsminister Cecilie Myrseth skal snakke om energi og industripolitikk. Vi kommer også innom de lokale økonomiske forholdene gjennom vår årlige HelgelandsPuls som er et konjunkturbarometer for vår region.

Tilskudd
Samfunns
utvikling

Fylkeskommunale utviklingsmidler, klimamidler og forregion

Oppdatert 26.06.2024

Fylkeskommunale utviklingsmidler –

- Samfunnsutvikling
- Klimasatsningsmidler

Søknadsfrist 1. september 2024 / søknader sendes inn gjennom regionalforvaltning.no

Forregion

- FORREGION (Forskningsbasert innovasjon i regionen) har som formål å mobilisere flere bedrifter til å benytte forskning i sitt innovasjonsarbeid. Bedrifter i Nordland med liten eller ingen forskningserfaring kan søke om støtte til FoU-prosjekter.
- Det er løpende søknadsfrist frem til 30.september 2024

Om:nord

Er du klar for å styrke din bedrifts
bærekraftstrategi?

Bli med på Om:nord`s kompetanseprogram i regi av UN Global Compact!

VI KOMMER TIL MO I RANA
5. SEPTEMBER

Påmelding:

United Nations
Global Compact